

טור' לוי עזיז-חי

2138703

בן ורדה ועמרם

נולד ב- כ"ד אדר תשי"ג 11.3.1953

התגייס לצה"ל באוגוסט 1971

שרת בסיירת אגוז

נפל ב- י"ז באייר תשל"ג 19.5.1973

בעת מילוי תפקידו.

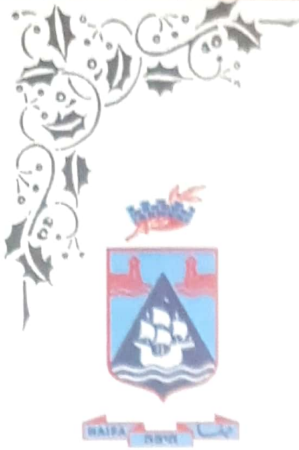
עזי-חי לה,

ק' עמרם וורדה. נולד ביום כ"ד באדר תשי"ג (11.3.1953) בחיפה, למד בבית הספר הממלכתי-דתי "רמב"ם" בשירת הכרמל וסיים את חוק לימודיו בבית הספר התיכון-דתי בכפר הנער הדתי בכפר-חסידיים. הוא היה היחיד מבין 14 אחיו ואחיותיו שזכה לקבל תעודת בגרות. עזי-חי היה נער דתי, שדקדק בכל המצוות וגם בצבא הקפיד בכל מאורו בקיום המצוות. אך יותר מסכלן שמר על מצוות כיבוד אב ואם. עם כל נסל הלימודים, הבחינות ואחר-כך הפעילות של חיי הצבא, השתדל להקל על חיי הוריו ולתמוך בהם ככל יכולתו. הוא הרבה לעסוק בספורט (בג'נ'ע ובארגוני נוער) והיה מוקף חברים רבים, שאהבו וביקשו את חברתו.

עזי-חי התגייס לצה"ל בתחילת אוגוסט 1971. הוא דחה הצעה לכהן כקצין דת והתערב לסיירת. לאחר השירותים סיים קורס נהגות וקורס סיירים והצטרף ליחידה כלוחם מן השורה. על מעשיו ופעולותיו לא סיפר בבית מאומו, כדי לא להדאיג את הוריו. מתוך רצון להקל קצת את מצוקתם הכספית ביקש חופשה מיוחדת, כדי לעבוד ולהשתכר, אך בטרם יצא לחופשה מיוחדת זו, ביום י"ז באייר תשל"ג (19.5.1973), נפל בעת מילוי תפקידו. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בחיפה.

במכתב-התנחומים למשפחה כתב מפקדו: "בגנם גילה מסירות ונאמנות לשרת את העם והמדינה בצה"ל. היה אהוד על ידידיו, חבריו ומפקדיו. תמיד הביע את שאיפתו העזה לסייע ולעזור למשפחתו בתום שירותו ויחד עם זאת ללמוד לימודים גבוהים ולהרחיב את הדעת".

לזכרו תרמה משפחתו ספר תורה לבית הכנסת "ישורון" בשירת הכרמל.

מקום מגוריו

ביתו של עזיז-חי לוי ז"ל בחיפה

בתי הספר בו למד עזיז-חי ז"ל

בית ספר רמב"ם נוסד בשנת תשי"ב (ספטמבר 1952).

בית הספר הוקם ביוזמתה של האוכלוסייה הדתית של נווה שאנן בחיפה, שראתה חשיבות רבה בחקמת בית ספר דתי בשכונה.

בית הספר היה ממוקם בתחילתו בצריף ועמד במקום בו עומד כיום בית הכנסת הספרדי.

בתחילת דרכו של בית הספר למדו בו כ-20 תלמידים

אשר למדו בשתי משמרות:

משמרת בוקר ומשמרת אחר הצהריים.

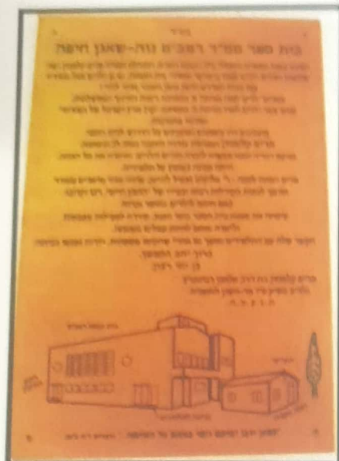
כל משמרת למדה כ-4 שעורים ביום.

המנהלת הראשונה של בית הספר הייתה מרים קלמנזון ז"ל.

במשך השנים הלך וגדל מספר התלמידים והיה צורך בהקמת מבנים נוספים.

דמויות ציבוריות רבות צמחו מתוך בית הספר והם משמשים בתפקידי מפתח בתחום התורני המדעי

הרפואי הצבאי ועוד. בית הספר הינו בית ספר ממ"ד אזורי הקולט תלמידים המעוניינים ברוח הציונות הדתית לאומית.

כפר הנוער הדתי כפר חסידים

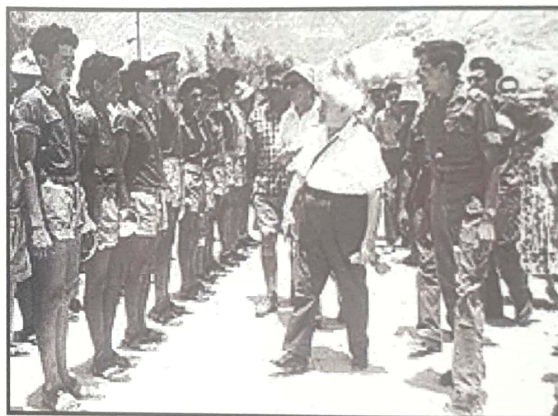
בי"ס ממ"ד שש שנתי הפועל במסגרת כפר נוער של עליית הנוער. כפר הקולט ילדי עולים במשך כל שנות קיומו. אוכלוסיית התלמידים מורכבת בעיקר מילדים עולים מחבר העמים ואתיופיה, לצד ילדים ישראלים ומנסה להביא את כלל אוכלוסיית ביה"ס לידי התערות מלאה בחברה ובעם.

תולדות הקשר של ביה"ס עם מורשה: ביה"ס מצוי בקשר עם מורשה למן שנת תשס"ד. מטעם ביה"ס עברו תוכנית הכשרה במורשה שני רכזים, וכן מנהלת ביה"ס. תכניות לימוד משותפות: בשנת תשס"ה בחר ביה"ס להפעיל תוכנית חינוכית בשיתוף מורשה בשכבת כיתות טי"ת. התוכנית עוסקת בעיצוב זהות יהודית באמצעות המשק החקלאי. זאת לאור היותו של כפר הנוער בי"ס חקלאי, המזמן אפשרות נרחבת לעיסוק בהיבטים יהודיים הניבטים במשק החקלאי.

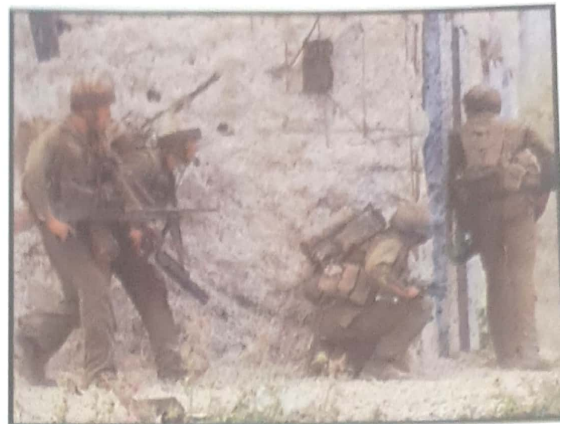
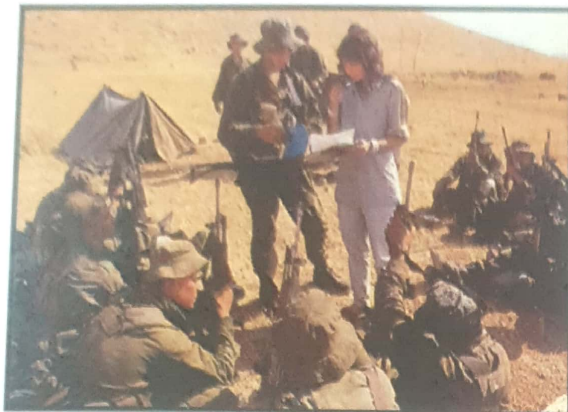

תחביביו של עדיז-חי לוי ז"ל

גדנ"ע (גדודי נוער או גדודי נוער עברי) הוא ארגון ישראלי לחינוך טרום צבאי. הגדנ"ע היא מסגרת חסות של צה"ל שאמונה על הפעלת הנוער והכנתו לשירות צבאי. מקום המדינה ועד תחילת שנות ה-90 פעלה המערכת כפיקוד ייעודי שקם כהמשך ועל בסיס מסגרת הגדנ"ע המחתרתית שהפעיל ארגון ההגנה בשנות הארבעים, בה הוכשרו בני הנוער לשירות במסגרות כמו חי"ש ופלמ"ח. פעולות הגדנ"ע השונות הקנו תודעה ביטחונית, מגוון מיומנויות שימושיות וערכים ציוניים-עבריים לנערים שהתנדבו למסגרת. תכליתן הייתה מתן היסודות הדרושים ללוחם איכותי שיקבל את מרבית הכשרתו במסגרות הצבאיות הבוגרות, העסקת הנוער במשימות בלתי אלימות לפי צורכי היישוב וכן הכשרת כוח עתודה לוחם לעת צורך. הפעילות היומיומית התקיימה בחשאיות עד עזיבת החייל הבריטי האחרון ונשאה "אופי רומנטי", כפי שתיארו זאת השותפים לסוד. במלחמת העצמאות אלפי גדנ"עים לקחו חלק במאמץ המלחמתי כמזוהים עם הגדנ"ע או כבוגרי המסגרת בפלמ"ח או בחי"ש. המשימות שהוטלו על הגדנ"עים נעו בין קישור, קשר, סיוע בבתי חולים וביצור עמדות לבין לחימה פנים אל פנים, הטלת פצצות ממטוסים, צליפה והפעלת נשק כבד כמו מרגמות, נשק נ"ט ומקלעים. חלקם של הגדנ"עים בלחימה בירושלים, ושל פלוגת יהונתן בפרט, היה חיוני ושימש השראה למספר ספרי נוער. עם תום מלחמת העצמאות המסגרת הפכה לממלכתית, בדמות של פיקוד הגדנ"ע ובאופן טבעי, איבדה את אותה רומנטיות. בשנותיו הרבות, קיים הפיקוד פעילויות, מפעלים ומסגרות שונות להפעלת בני נוער, כשהדגש עבר מן המאמץ הצבאי למאמץ לאומי-חינוכי וקליטת עלייה. פעילויות אלו היו בעלות מטרה כפולה-הן לטובת הנוער והחברה (חינוך לאזרחות טובה, חוגים להפעלת נוער עולה, נוער טעון טיפוח ונוער מנותק) והן לטובת הצבא והמדינה (כמו מסגרות להגברת העיסוק בתחומים שנדרשים בצבא וסיוע בצעדיה הראשונים של מדינת ישראל-הן מבחינה צבאית והן מבחינה לאומית). פיקוד הגדנ"ע פעל בקרב יישובים ומוסדות אזרחיים כמו בתי ספר (בחלקם), שיעורי הגדנ"ע היו חלק מתוכנית הלימודים), כשאת הפעילות שניתן להגדירה כצבאית הועיד למתקנים שעמדו לרשותו.

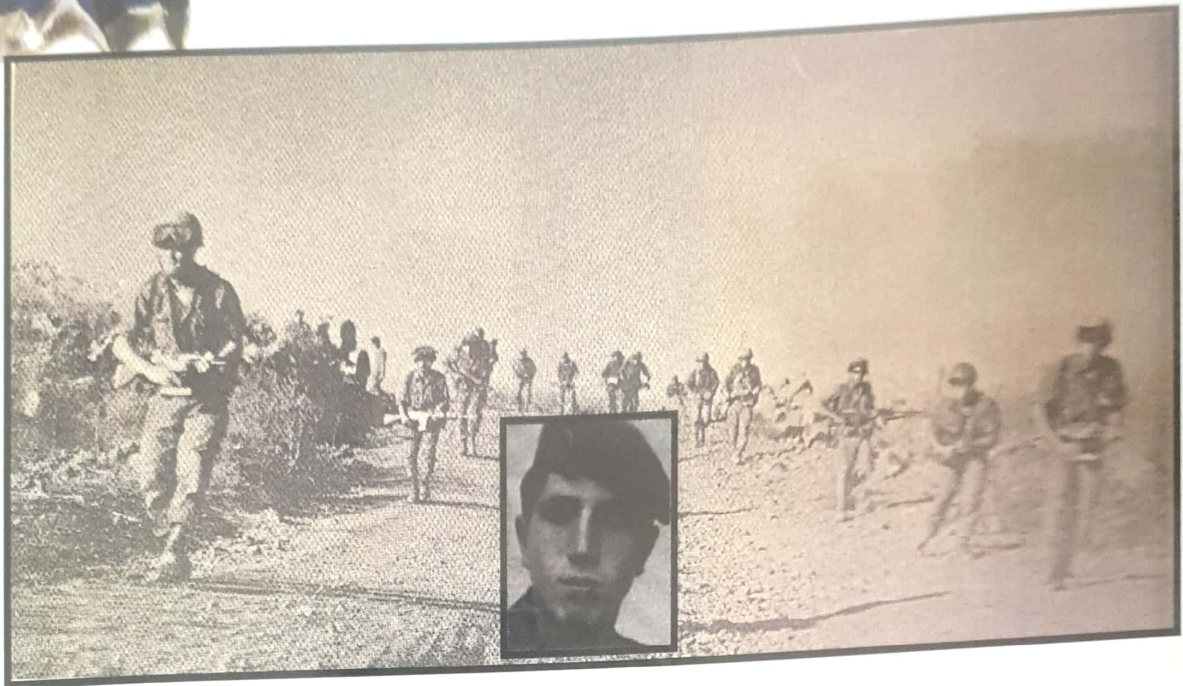
באימונים

עוז-חי לוי ז"ל

חיילי אגוז בעת אימון

סיירת אגוז

על היחידה

צריך קטן, שנים שלוש ג'פים מזוודים, מספר נעליים אדומות וקומץ בחורים מתנדבים. אלה היו את ה"חוליה" הצפונית-ארתה חוליה שהפכה ברבות הימים לסיירת פיקוד צפון. סיירת "אגוז".

תפקידי החוליה הסתכמו באבטחת המוביל הארצי ובסיוורים בודדים בגבול הצפון, אולם עם התגברות הפעילות החבלנית לאורך הגבול וגם התגברות הסכנה ביישובי הצפון כן רבו המשימות ומגוון הפעילויות שהוטלו על אותה יחידה שהלכה וגדלה מאותה "חוליה" ל"יחידה" ועד ל"פלוגה".
לוחמים נוספים ומתנדבים רבים החלו למלא את השורות, ה"צעירים" הפכו ל"ותיקים" ומסורת לוחמים החלה להתגבש ביחידה.

במלחמת ששת הימים השתתפה היחידה בקרבות בגולן, עד כבוש קונטרה, ועם שוך הקרבות קבלה עליה היחידה את משימת אבטחת גבולות הצפון-ירדן סוריה ו-לבנון.
עיקר פעולתה ועבודתה של היחידה היה בעבודות הביטחון השוטף בן המלחמות. לא קלים היו החיים השגרתיים בסיירת עיקר פעולתה בין המלחמות, כאשר בחוץ בעורף הרגשת שלום ובטחון ואילו כאן מלחמה יום יומית עם החום והקור עם מחבלים וצבא אויב ולפעמים עם היצר-זה הקורא לך עזוב, לך למרכז השתעשע ראה כולם עושים כך. שם אין מלחמה אין מתח אין חששות אין חברים "נופלים".

היו שלא עמדו בזה ונשרו אך אלה שנשארו הם היו התוך, חרך, והטעים, עם הקליפה הקשה של ה"אגוז". יחסי אחות וקשרי ידידות שהזמן לא יתירם נרקמו בין הלוחמים לבין עצמם ובינם לבין היחידה. קשרים שרק אנשי הסיירת יכלו להבינם ולחושם והם שהיוו את השלד שתמך וחזק את ידיהם של הבחורים לעמוד בשגרה השוחקת של חיי היום יום.

מארכים מארכים ומארכים. בלילות החום של עמק הירדן ולילות הכפור בחרמון. מאות מארכים ללא תוצאות ורק לעיתים התקלות. ובכל מארב אתה חייב להיות ערני, מתוח "אולי דווקא היום יבוא..." שגרת תעסוקה שרק בודדים יכלו לעמוד בה ונוסף לכך סיורי בוקר מתוחים, אבטחת עובדים ומודדים ברמת-הגולן, מרדפים אחר המחבלים בסבך גבול הלבנון, שרק חיילי היחידה הכירו את השבילים ואפשרויות התנועה בו, שגרה שרק לאחר תקופה יכולת לראות את תוצאותיה-8 מחבלים במלכיה, 4 מחבלים מזרח לקוניטרה, 5 מחבלים בסיור בוקר ליד קבוץ גשר, 3 מחבלים במרדף ליד חניתה ועוד ועוד מכפר רופין בדרום דרך פסגת החרמון בצפון ועד ראש הנקרה במערב.

אך בכך לא היה די-למרות אבידותיהם המשיכו המחבלים להציק ליישובי הצפון-ירי בזוקות על מנרה, אוטובוס הילדים באביבים, מוקשים דרך הירדן ומארכים לרכב של רמת מגשימים. היו אירועים של יום יום ולכן היה הכרח להעתיק את המלחמה אל בסיסהם במורדות הגלעד, בפתח-לנד ובכפרים שלאורך הגבול-לפגוע בהם בבתיהם ולמנוע מהם את היכולת להגיע לגבול ולהתבסס לאורכו.

כאן נקמת מסכת פעולות התגמול רבות ההעזה והקורבנות וכאן שוב הוכיחו חיילי הסיירת את יכולתם-פעולות מפורסמות כמו "עינתא", "כפר חמאם", "אל-חיאם", פשיטות משוריינות אל הפתח-לנד ואל דרום הליטני הן שיצרו את האמון והרגשת הביטחון אצל מפקדי הצבא שעדיף לשלוח את חיילי הסיירת, הם בוודאי יצליחו, הם אינם מאבדים את דרכם, הם מגיעים למטרה ומבצעים את המשימה ביעילות גם כאשר לא הכול פועל לפי

התוכנית, גם אם יפלו ביניהם חללים גם אם יחזרו עם הרוגים ופצועים - זה יהיה המחיר המצימאלי הדרוש למשימה זו.

מחיר יקר שילמה היחידה בפעולות אלו אולם במחיר זה קנה גבול הצפון שקט ובטחון והיחידה קנתה לה שם של סירת מגובשת, אחידה ויעילה.

הכוח שהניע את חיילי היחידה להמשיך ולהתמיד בשגרת החיים השוחקת והקשה היה - ישובי הצפון.

קשרים מיוחדים נקשרו בין החיילים ובין היישובים שעל הגבול. בכובד ראש ובהרגשת אחריות יצאו הבחורים למארכים כאשר בעורפם אורות היישוב, קולות הילדים וזרקורי השומרים. הרגשה מיוחדת הייתה לחצות את הירדן כשצהלות מסיבת חנוכה או פורים במועדון המשק המלווה את החיילים.

רגשות אהבה מיוחדים מלאו את ליבם של אלה שטיפסו על שלוחות הרי הלבנון וצפו לאחור לראות את קו האורות הלבנים של ישובי גבול הצפון מול ריכוזי האורות הדלים, הצהובים של כפרי דרום הלבנון. מתוך היישובים יצאו בלילה ואל היישובים חזרו עם שחר. פעמים בילו תקופות ארוכות וקשרו קשרים עם בני הישוב ובנותיו (בעיקר) ופעמים אף לא ידעו אנשי המקום כי חיילי הסיירת עברו כאן הלילה.

חלקם של בני היישובים לא נגרע גם מבין שורות הלוחמים ביחידה ומתוך הקשר המיוחד התנדבו "צפוניים" רבים לסיירת ע"מ לשמור על ביתם ומולדתם.

מלחמת יום הכיפורים מצאה את היחידה כשהיא פזורה בכל גבולות הצפון וכבר בהפגזת הפתיחה נפגעו מספר לוחמים בקוניטרה. במהלך המלחמה השתתפה היחידה ברוב הקרבות ברמת הגולן החל בטיהור הרמה ובכיבושה מחדש דרך קרבות הבקעה אל ה"מובלעת" וההגנה עליה מול התקפות הנגד במשך המלחמה וכלה בקרבות ההתשה שלאחריה, ובמלחמה על שיא החרמון.

צה"ל לא יכול היה להרשות לעצמו להמשיך ולהחזיק יחידה עם ריכוז רב כל כך של איכות, במיוחד לאור התעצמותו והתרחבותו של מערך הלוחם ומתוך המחסור המתמיד בכוח אדם מנוסה וטוב שיוכל להכשיר ולהכין את אותן היחידות החדשות שהוקמו.

הוחלט לפרק את היחידה ולהפיץ את לוחמיה - תלמידיה בכל צה"ל. היום ניתן למצוא אותם כמעט בכל היחידות המובחרות של צה"ל כשהם נותנים הטון וחוד החנית בכל מקום בו הם נמצאים.

כל זאת נתאפשר בזכות הדם, היזע והדמעות הרבות שלוו את היחידה לאורך ההיסטוריה הקצרה והגדולה שלה.

לוחמים רבים נפלו ביחידה וזכרו של כל לוחם חי. קשרים מיוחדים נוצרו בין חיילי היחידה להורים השכולים. ביקורים הדדיים בימי מצוקה ועצב וגם בימי שמחה, קשרים של משפחה לטוב ולרע. בטא זאת אחד ההורים השכולים " ... אבדתי את בני, אולם אני חש כי לי בנים רבים בסיירת...".

היחידה במלחמת יום הכיפורים

מלחמת יום הכיפורים תפסה את היחידה כשהיא
פזורה בכל גבולות הצפון וכבר בהפגזת הפתיחה
נפגעו מספר מלוחמיה בקוניטרה. במהלך הלחימה
השתתפה היחידה ברוב הקרבות ברמת הגולן החל
מטהור הרמה וכיבושה מחדש דרך קרבות הבקעה
אל "המובלעת" וההגנה עליה מול התקפות הנגד
במשך המלחמה וכלה בקרבות ההתשה שלאחריה,
ובמלחמה על שיא החרמון.

סיירת אגוז

למעלה בהר כבר עוקעת השמש
ורוח של ערב פורץ מן החום
סיירת אגוז את הדרך יודעת
כי בה היא הלכה גם אתמול גם שלשום

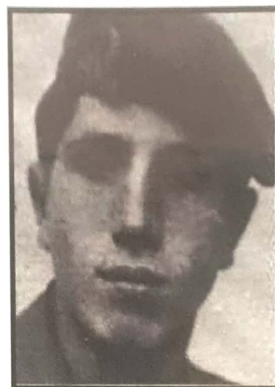
כל מי שדרכו כבר עייפה בינתיים
מיום מפרך ומלילה קודר
מזר יזיך לו היום שבעתיים
כי זו תהילת הזייל שזוזר

לסיירת אגוז יש קליפה קצת עבה
אך לב של זהב והמון אהבה

בינות מטעי חמניות ותפוח
העץ פקוזה והדופק הולם
אוכל במדרון האויר שוב מתווז
אבל המושב שממול כבר זולם
הלילה יזדור הסיור אל העמק
מזר שוב יצלח את מימי הירדן
ושוב יזוזר אל הסוף והגמא
כשבקר זרע על ההר יגן

לסיירת אגוז יש קליפה קצת עבה
אך לב של זהב והמון אהבה

רבים הימים שטובלים רק בתכלת
אשר טוב היה בם לפצוץ בשיר
אך על דברתנו נזכר בם את אלה
אשר אור היום שוב להם לא יאיר.

עזיז-חי לוי ז"ל
1953-1973

